

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Добряк Д.С. Теоретичні засади сталого розвитку землекористування у сільському господарстві / Д.С. Добряк, А.Г. Тихонов, Н.В. Гребенюк. – Київ : Урожай, 2010. – 136 с.
2. Галяс А. Органічне агровиробництво : нові ринкові можливості та виклики для виробників зерна в Україні : в рамках проекту «Якість зерна та система кредитування сільського господарства в Україні – фаза II» / А. Галяс, М. Капштик, Ю. Бакун. – Київ, 2011. – 71 с.
3. Корніцька О.І. Екологічні та соціально-економічні передумови розвитку виробництва органічної продукції : дис. кандидата с-г наук : 03.00.16 / О.І. Корніцька – К., 2009. – 133 с.
4. Скрипчук П.М. Екологічна сертифікація в сфері природокористування : еколого-економічні засади розвитку : Монографія / П.М. Скрипчук. – Рівне : НУВГП, 2010. – 335 с.
5. Скрипчук П.М. Концепція екологічної сертифікації об'єктів навколишнього природного середовища територіально-господарських систем стосовно екологічних вимог / П.М. Скрипчук // Стандартизація. Сертифікація. Якість. – № 4. – 2009. – С. 41 – 50.
6. Біоенергетичні зрошені агроєкосистеми. Науково-технологічне забезпечення аграрного виробництва / За ред. Ю. Тараріко. – К. : ДІА, 2010. – 86 с.
7. Проект «Якість зерна та система кредитування сільського господарства України – фаза I. Ranchlands Boulevard NW Calgary, Alberta T3G 2A7 Київ, квітень 2008 р.»]
8. Рекомендації з формування біоенергетичних агроєкосистем. Науково-технологічне забезпечення аграрного виробництва / За ред. Ю. Тараріко. – К. : ДІА, 2010. – 156 с.
9. Шубравська О. Ринок органічної продукції та перспективи його розвитку в Україні / О. Шубравська // Економіка України. – 2008. – № 1. – С. 53-61.
10. Боржовой Шарпатка. Органическое сельское хозяйство / Боржовой Шарпатка, Иржи Урбан и кол. – Оломоуц, 2010. – 398 с.
11. <http://organic.com.ua>.

УДК: 005.57–049.5:664.7.013

СЕДІКОВА І.О., канд. екон. наук, доцент

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

СЕДІКОВ Д.В., студ.

Одеська національна академія зв'язку ім. О.С. Попова, м. Одеса

ЛОГІСТИЧНИЙ ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПРОСТІР ПІДПРИЄМСТВ ЗЕРНОПРОДУКТОВОГО ПІДКОМПЛЕКСУ

У статті розглянуто основні аспекти інформаційної безпеки підприємств зернопродуктового підкомплексу, визначено її сутність та складові.

Ключові слова: інформація, інформаційна безпека, інформаційні технології, інформаційне поле

The article discusses the basic aspects of information security firms grain complex, the essence and components of information security companies.

Keywords: information, information security, information technology, information field

Вступ. Зернопродуктовий підкомплекс – складна структурована система, в яку входить багато різноманітних галузей, які в свою чергу потребують узгодження взаємодій між ними. Головною ареною зіткнень і боротьби різновекторних інтересів підприємств стає інформаційний простір. Сучасні інформаційні технології дають змогу підприємствам зернопродуктового підкомплексу реалізовувати власні інтереси, пришвидшують процеси обміну та співпраці. Проте неефективне використання інформації здатне послабити конкурентоспроможність підприємств. Тому визначення сутності та складових інформаційної безпеки підприємств зернопродуктового підкомплексу є вкрай актуальним.

Постановка завдання. Поняття “інформаційної безпеки підприємства” розглядали Близнюк І., Бондаренко В., Горбатюк О., Ляшенко О., Козаченко Г., Остроухов В., Расторгуев С., Цимбалюк В., Чубарук Т., Щербина В. Незважаючи на велику кількість праць та досліджень у цій сфері, недостатньо

висвітлено питання забезпечення інформаційної безпеки підприємств. На основі викладеного можна сформулювати завдання дослідження, яке полягає в визначенні сутності та складових інформаційної безпеки підприємств зернопродуктового підкомплексу.

Результати. Поступово інформація стає тим національним ресурсом, ступінь розвитку і використання якого визначає майбутнє місце країни у світовій системі. Від обсягу, швидкості та якості обробки інформації залежить ефективність прийняття управлінських рішень. Таким чином, інформаційна безпека є невід'ємною складовою ефективною діяльності підприємств. Сороківська О. визначає інформаційну безпеку підприємства як суспільні відносини щодо створення і підтримання на належному рівні життєдіяльності інформаційної системи суб'єкта господарської діяльності [1]. Інформаційна безпека підприємства характеризується конфіденційністю, цілісністю, доступністю та може розглядатися як сукупність таких елементів: безпечність функціо-

нування інформаційних технологій, ефективна інфраструктура інформаційного простору, цілісність ринку інформації, оптимальні умови щодо проходження інформаційних процесів. Аніловська Г. одним із методів забезпечення інформаційної безпеки підприємства називає стандартизацію інформаційної структури, елементами якої є форми існування і подання інформації у цілому, а зв'язками – операції перетворення інформації в системі [2].

Одним з найбільш ефективних методів оптимізації рівня інформаційної безпеки є конкретна програма державної політики у цій сфері, яка повинна формуватися відповідно до норм чинного законодавства. Всі методи забезпечення інформаційної безпеки підприємства можна об'єднати у три групи: правові, організаційні та програмно-технічні [3]. Правові методи включають сукупність нормативно-правових актів, які регулюють відносини, пов'язані з використанням інформації в діяльності підприємства. Програмно-технічні – реалізуються за допомогою засобів програмного та апаратного забезпечення. Організаційні методи полягають в забезпеченні збереження конфіденційної інформації підприємства шляхом формування корпоративної системи захисту. Незважаючи на використання вищезазначених методів, забезпечення інформаційної безпеки підприємства на належному рівні можливе лише тоді, коли інформаційна складова економічної безпеки розглядатиметься як невід'ємний елемент інформаційно-економічного простору.

У сучасних вітчизняних словниках тлумачення терміну “інформаційний простір” ще не відображене. Якщо ж виходити із латинського значення слова “інформувати” – це “зображати, складати уявлення про що-небудь”, то неважко додуматися, що “інформаційний простір” означає те поле чи простір, в якому існує, циркулює, обертається інформація [4]. “Простір – це сукупність стосунків, що виражають координацію матеріальних об'єктів, їх розташування один відносно одного і відносну величину” [5]. Відповідно до Кругмана П., простір – це “абстрактний економічний ландшафт динамічного розподілу ресурсів залежно від кон'юнктури і місця” [8]. Є.Іванова [9] визначає, що інформаційний простір формується інформаційними потоками, які рухаються між господарюючими суб'єктами. На думку автора, важливим аспектом інформаційного простору є його структурованість. Структура інформаційного простору містить: “інформаційні ресурси – бази і банки даних, усі види архівів, система депозитаріїв державних інформаційних ресурсів; інформаційно-телекомунікаційна інфраструктура; система масової інформації; ринок інформаційних технологій, засобів зв'язку, інформатизації і телекомунікацій, інформаційних продуктів і послуг; система забезпечення інформаційного захисту; система взаємодії інформаційного простору України зі світовими відкритими мережами; система інформаційного законодавства” [7, с. 4–5].

Для прийняття найбільш оптимального управлінського рішення необхідна інформаційна підтримка, яка виражається у створенні на підприємстві певного логістичного інформаційного простору. Для формування логістичного інформаційного

простору на підприємстві необхідно сформувати інформаційний простір, спираючись на логістичну концепцію. В такому разі під логістичним інформаційним простором розуміють результат інтеграції різних інформаційних підсистем підприємства, тобто такий інформаційний простір, який містить інформацію щодо логістичних процесів на підприємстві. Основною метою такого простору є створення умов та можливостей для об'єктивного оцінювання поточної ситуації, оперативного прийняття оптимальних управлінських рішень, ліквідація інформаційних та організаційних бар'єрів між управлінським та технологічним рівнями. Отже, логістичний інформаційний простір на підприємстві може бути утворений завдяки існуванню двох основних видів систем – логістичної та інформаційної, причому кожна з них повинна володіти певними властивостями. До основних характеристик логістичного інформаційного простору відносять [10, с. 4]: інтегрованість, яка забезпечує взаємодію системи з її елементами, які щойно приєдналися; масштабність, яка характеризує можливість розширення системних ресурсів та продуктивної потужності; керованість, що дає можливість гнучко управляти підприємством; адаптованість, завдяки якій підприємство може достатньо швидко пристосуватися до мінливих умов внутрішнього і зовнішнього середовища; обґрунтованість, яка, в свою чергу, характеризує отримання обґрунтованих результатів під час виконання прикладних програм; реактивність – здатність системи миттєво реагувати на зовнішні та внутрішні події; безпека – захищеність системи від її руйнування несанкціонованим доступом. Спираючись на [10, с.6–7] зроблено висновок, що в основі побудови логістичного простору підприємств зернопродуктового підкомплексу покладено:

- 1) економічний об'єкт, який розглядається як єдине ціле, елементи якого взаємодіють між собою та з іншими об'єктами;
- 2) постійне поповнення системи новими задачами, розв'язання яких забезпечує ефективність функціонування системи;
- 3) найбільш відповідальні рішення з питань проектування та функціонування системи приймає керівник підприємства;
- 4) необхідність постійного розвитку, вдосконалення, швидкого реагування на нові задачі управління майбутньої системи;
- 5) розробка інформаційного інтерфейсу;
- 6) модульність побудови програмного та інформаційного забезпечення;
- 7) єдина інформаційна база.

Реалізувати логістичний інформаційний простір на досліджуваних підприємствах можливо за допомогою нових інформаційних технологій та обчислювальної техніки. До інформаційних систем, які можна застосувати в даному випадку відносять MRP (англ. manufacturing resource planning), MRP II, KANBAN, ERP (англ. Enterprise Resource Planning), DRP II (англ. Distribution requirements planning) тощо [11, с. 120]. Завдяки вказаним системам можна організувати та структурувати певним чином потоки даних, що супроводжують матеріальний потік; сформу-

вати відповідне інформаційне поле щодо проведення повномасштабного аналізу; довести рішення до виконавців та контролювати їх виконання. Для того, щоб обрати необхідну систему, підприємство повинне проаналізувати свою діяльність та визначитися з напрямками вдосконалення своєї діяльності. В залежності від отриманих висновків обирається одна з наведених інформаційних систем. Наприклад, якщо для підприємства важливо вдосконалити систему планування виробничих ресурсів, то свій вибір можна зупинити на системі MRP II. Для вдосконалення процесів управління розподілу готової продукції – DRP II.

Висновки. З наведеного вище можна зробити наступні висновки: використання інформаційних технологій в господарській діяльності підприємств зернопродуктового підкомплексу значно підвищує ефективність процесів, зменшує витрати на їх прове-

дення, проте в той же час зумовлює виникнення нових загроз для функціонування підприємства; інформаційна безпека відображається у ступені захищеності важливої для підприємства інформації від впливу дій випадкового або навмисного характеру, які можуть завдати збитків підприємству; оптимальним варіантом забезпечення інформаційної безпеки є дотримання систематичного поєднання правових, організаційних та програмно-технічних методів у процесі управління підприємством; логістичний інформаційний простір на підприємстві може бути утворений завдяки існуванню двох основних видів систем – логістичної та інформаційної, причому кожна з них повинна володіти певними властивостями. Основою логістичного інформаційного простору підприємства є логістична інформаційна система управління підприємства.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Сороківська О.А. Інформаційна безпека підприємства : нові загрози та перспективи. / О.А. Сороківська, В.Л. Гевко. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://nbuv.gov.ua>
2. Аніловська Г.Я. Інформаційна безпека підприємства в умовах використання сучасних інформаційних технологій. / Г.Я. Аніловська. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua>
3. Гридчук Г.С. Систематизація методів інформаційної безпеки підприємства. / Г.С. Гридчук. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua>
4. <http://ukrlife.org/main/karp/inform.html>
5. Прохоров А.М. Физический энциклопедический словарь / А.М. Прохоров // М. : Советская энциклопедия, 1984. – 944 с.
6. Калинина А.Э. Развитие информационного пространства регионального рынка труда. Дис. на соиск. уч. степени д-ра экон. наук. Волгоград. гос. ун-т, 2005.
7. Информационное пространство и государственная политика // Университетская книга. – 1997. – № 12. – С. 4 – 5.
8. Krugman P. Complex landscapes in economic geography // American Economic Association, Papers and Proceedings. – 1994. – № 84.
9. Иванов Е. Информация как категория экономической теории. / Е. Иванов. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://rvles.ieie.nsc.ru:8101/parinov/ivanov/ivanov1.htm>
10. Ефимов Е.Н. Информационные системы в экономике. / Е.Н. Ефимов, С.М. Патрушина, Л.Ф. Панферова, Л.И. Хашиева / – М. : ИКЦ «МарТ»; 2004. – 352 с.
11. Гаврилов Д.А. Управление производством на базе стандарта MRP II. / Д.А. Гаврилов. 2-е изд. – СПб. : Питер, 2005. – 416 с.

УДК [005.336.1:658.2]:663.2

ТКАЧУК Г.О., канд. екон. наук, доцент
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

АУДИТОРСЬКЕ ПІДТВЕРДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ОРЕНДИ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА

Розглянуто проблеми, пов'язані із аудиторським підтвердженням операцій з оренди майна цілісного майнового комплексу в системі фінансової безпеки підприємства: систематизовано види аудиту спеціального призначення, виділено його основні положення, надана характеристика основних компонентів аудиторського висновку.

Ключові слова: фінансова безпека підприємства, цілісний майновий комплекс, оренда, аудит спеціального призначення, аудиторський висновок

The problems associated with audit confirmation of transactions on lease of property of the integral property complex were considered in the system management of enterprise economic security: types of audit of special purpose were systemized, its essential provisions were identified, and the basic components of audit report were described.